Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 283 (7. 372) 1990 йил 11 декабрь, сешанба Баҳоси 3 тийин.

- Янгиликлар
- Воқеалар
- Шарҳлар

ШАРҚ УСЛУБИДА

ЛЕНИН шоҳкўчаси бўйлаб борар экансиз, «Марказ—6» бекатида оқ ғиштдан шарқ услубида қурилган бинога кўзингиз тушади. У ён-атрофидаги 4, 5, 9 қаватли иморатлардан ўзининг салобати, кўркамлиги билан тамоман ажралиб турибди. Бу ерда Тошкент ноҳиясидаги илғор Карл Маркс номли уюшманинг (колхознинг) шаҳарликларга хизмат кўрсатадиган қадимий архитектура асосидаги чойхона-ошхонаси қуриб битирилди. Ҳозир бинонинг теварак-атрофи ободонлаштирилиб кўм-кўк арчалар экилди. Янги йилдан ишга тушадиган бу кошонада қишин-ёзин жамоа миришкорлари томонидан етиштирилган ҳўл мевалар, сут маҳсулотлари, иссиқ тандир нонларини харид қилиб, ошпазлар тайёрлаган шарқ таомларини танаввул қилишингиз мумкин. Шунингдек бу ерда тарихимизга оид қизиқ-қизиқ суҳбатлар, учрашувлар ўтказиб туриш назарда тутилган. Бу йиғинларда кўпроқ шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш хусусида сўз боради.

Кошонадаги асосий қурилиш ишларини Тошкент вилоят 452-кўчма механизациялашган колонна бинокорлари бажардилар. Фарғона вилоятидан келган усталар ўймакорлик ишларини маҳорат билан адо этдилар. Улар устун, фанер ва ёғочларга жон бағишлашди. Айниқса Абдуғани Абдуллаев, Ислом Эргашев бошлиқ дурадгор-нақшкорларнинг меҳнатлари тақсинга лойиқдир. Бинога ганж билан жило беришда Тошкент шаҳар «Уста» бирлашмаси азаматлари фаоллик кўрсатаяптилар. Улардан Зиёвуддин Юсупов бошлиқ бригада аъзоларини айтиб ўтиш мумкин. Усталарнинг деворларга туширган нақшларидан кўзингиз қамашади. Ушбу жило ва рангин бўёқлар беихтиёр узоқ ўтмиш обидаларини эслатиб сизни гўзаллик оламига етаклаб кетади. Комилжон Каримов бошлиқ бўёқчи-наққошлар орасида Абдувоҳид Рашидов, Тоҳир Маҳмудов, Абдужаббор Тўлаганов, Бахтиёр Мирсодиқовлар меҳр қўри билан ишлаётирлар.

Жамоа хўжалиги бино қурилишига бир миллион сўм пул сарфлади.

С. СУЛТОНОВ.

ЗАМОНАВИЙ ТИББИЙ ҚУРИЛМАЛАР

ТОШКЕНТДАГИ 14-шаҳар болалар касалхонаси жамоаси муолажаларнинг кўнгилдагидек бўлишига эришиш учун замонавий даволаш усулларидан кенг фойдаланмоқда.

Кейинги вақтда шифохонага янги хил тиббиёт асбоб-ускуналари келтирилди. Лазерли қайчи ва бронхоскоп асбоби ёрдамида оғир хасталикларни даволашга эришилмоқда.

Шифохонага янгича ишлайдиган рентген қурилмасининг ўрнатилиши айни муддао бўлди. Эндиликда турли касалликларни ўз вақтида аниқлаш учун қулайликлар яратилди.

С. ОДИЛОВА.

МУЗЕЙГА СОВҒА

ҲОЗИР Ўзбекистон ССЖ Давлат Санъат музейида кўҳна Шарқ санъатига доир талайгина нафис асарлар эъзозланиб сақланмоқда. Ҳинд диёридан олинган ранг-баранг тасвирий санъат асарлари ҳам томошабинларда қизиқиш уйғотмоқда.

Яқинда музейга ҳинд рассомларининг яна бир қатор ижод намуналари армуғон этилди. Калькутталик мўйқалам усталаридан Бабит Сарогж билан Тинк Даслар ўзлари яратган энг яхши асарларини санъат кошонаси жамоасига эсдалик тариқасида топширдилар.

Моҳир ҳинд ижодкорлари яқинда серқуёш жумҳуриятимизга ташриф буюриб, музейда ташкил қилинган шахсий кўргазмаларининг очилишида иштирок этдилар. Ана шу қувончли учрашув рамзи сифатида иккита картина музей фонди учун қолдирилди. Бу тадбир Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги маданий ҳамкорлик доирасида амалга оширилди.

С. ОЧИЛОВА.

ЗУҲРА БАҲРОМОВА Тошкент тўқимачилик комбинатининг 3-филиалида меҳнат қилаётган пешқадам ёшлардан саналади. Унинг томонидан тайёрланаётган маҳсулотлар ҳамиша сифатлилиги билан фарқ қилади.

Т. Каримов сурати.

КПСС Марказий Қўмитасининг Пленуми

10 декабрь куни Москвада КПСС Марказий Қўмитасининг Пленуми очилди. Пленум қатнашчилари Иттифоқ Шартномаси концепциясини ва партия ташкилотларининг вазифаларини муҳокама қилмоқдалар.

(ТАСС).

Ўзбекистон Компартияси Марказий назорат комиссиясининг пленуми тўғрисида

АХБОРОТ

1990 йил 8 декабрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий назорат комиссиясининг III пленуми бўлди. Марказий назорат комиссияси раиси Ш. М. Йўлдошев «Ўзбекистон Компартияси XXII съезди иккинчи босқичи қарорлари асосида жумҳурият партия ташкилоти назорат органлари фаолиятини янада такомиллаштириш чоралари тўғрисида» маъруза қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий назорат комиссияси аъзосининг мақоми ҳамда Марказий назорат комиссиясининг 1991 йил биринчи ярмига мўлжалланган иш режаси тўғрисидаги масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Музокараларда Қўнғирот районидаги Чапаев номли давлат хўжалиги партия қўмитасининг котиби К. Ж. Набиев, «Союзхлопок» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг катта илмий ходими Ф. М. Ҳасанова, Хоразм вилоят партия ташкилоти назорат комиссиясининг раиси Э. Ҳакимов, Мирзачўл районидаги Сегизбоев номли совет хўжалигининг звено бошлиғи Н. В. Стряпшева, Тошкент шаҳар партия ташкилоти назорат комиссиясининг раиси В А. Шалупов, Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси кенгаши раисининг ўринбосари О. К. Адаманов, Ўзбекистон ССЖ ижтимоий таъминот вазири С. А. Хўжаева, Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши режалаш ва бюджет-молия масалалари қўмитасининг раиси Э. Ж. Боқибоев, Бухоро вилоят партия ташкилоти назорат комиссиясининг раиси О. Холматов, Тошкент Учувчилар комплекси Ил-86 самолётининг борт муҳандиси Р. А. Сафоев, Ленинск шаҳар партия қўмитасининг биринчи котиби Ш. Ф. Юсупов қатнашдилар.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди. Пленум Ўзбекистон табиатни муҳофаза қилиш жамияти кенгашининг раиси О. Алимов ва Тошкент халқ хўжалиги илмгоҳининг ректори С. С. Ғуломовни Марказий назорат комиссияси раёсатининг аъзолари этиб сайлади.

Пленум Д. А. Маркицкий жумҳуриятдан бошқа жойга кетганлиги муносабати билан шахсий илтимосига кўра уни Марказий назорат комиссияси таркибидан чиқарди.

Пленум шу билан ўз ишини тугаллади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси XXII съездининг иккинчи босқичи

ТОШКЕНТ УЧИШ КОМПЛЕКСИ — ИЛ—86 САМОЛЁТИНИНГ БОРТИНЖЕНЕРИ, ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ НАЗОРАТ-ТАФТИШ КОМИССИЯСИНИНГ АЪЗОСИ

Р. А. САФАЕВ нутқидан

Ўзбекистон Компартияси XXII съездининг биринчи босқичида мустақил назорат идоралари тузилганидан бери атиги ярим йил ўтди. Лекин танлаб олинган бу йўлнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қилиш учун шу вақтнинг ўзи ҳам етарлидир. Район назорат комиссияларидан то марказий назорат комиссиясигача бўлган босқичдаги барча амалий ишлар партиявий назоратнинг ленинча принципларини тиклаш умуман партияга, шунингдек бошланғич ташкилотларга ҳам фойдали бўлаётганини ишончли тарзда кўрсатиб турибди.

Бугун муҳокама қилинаётган масалалар, айтишим мумкинки, жумҳурият партия ташкилоти учун туб бурилиш аҳамиятига эгадир. Ўзбекистон Компартиясининг таклиф этилган Ҳаракат дастури Ўзбекистоннинг чинакам иқтисодий ва сиёсий мустақиллигини қарор топтиришга йўналтирилган. Ана шу мустақиллик ишлаб чиқарувчи кучлар жадал ривожланишини, фан-техника тараққиётини, маданият ва ижтимоий соҳанинг илдам ривожланишини таъминлайди, жумҳуриятимиздаги ҳар бир киши учун муносиб турмуш шароитларини яратишга имкон беради.

Ҳозир бизнинг олдимизда турган вазифа партия қўмиталари билан биргаликда тартиб ўрнатиш ва интизомни мустаҳкамлашдан иборатдир. Бунинг учун куч-ғайратни оширишимиз лозим. Биз бу соҳада муайян тажриба тўпладик. Ташкилий даврнинг мушкулликларига қарамай, биз ўз бурчимизни бажаришга астойдил киришдик.

Назаримизда, бугунги кунда алоҳида аҳамиятга молик бўлган фақат бир йўналишни олиб кўрайлик.

Жумҳурият марказий назорат-тафтиш комиссиясининг раёсатида Сурхондарё вилоятидаги раҳбар коммунистларнинг Компартия сайловолди Ҳаракат дастурини ҳамда Ўзбекистон Президентининг одамларнинг, энг аввало қишлоқ аҳолисининг турмуш шароитларини яхшилашга доир масалалар юзасидан чиқарган Фармонларини бажариш борасидаги масъулияти тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Ижтимоий адолатни ҳамма оғизда ёқлаб чиқаётганлиги, амалда эса ана шу олий ниятлар ҳамма ерда бир хилда бузилаётганлиги маълум бўлди. Жойларда халққа берилган ваъдаларни тез унутиб юборишибди, Президентнинг Фармони эса баъзилар учун Фармон бўлмай қолибди. Биринчи галда ташкилий хулосалар чиқарилмади, раёсат вилоят раҳбарларининг тартиб ўрнатиш тўғрисидаги ваъдаларига ишонди. Биз масалани назорат қилиб турибмиз.

Ижтимоий адолат масалаларини ҳал этишда биз катта иш бошланиши олдида турибмиз. Бу иш Ўзбекистон Компартиясининг бугун муҳокама қилинаётган Ҳаракат дастурининг асосий жиҳатларидан ҳисобланади.

Янги назорат идоралари, бизнинг назаримизда, кўпгина резервларни ички партиявий ишларни яхшилашга сарфлаш имконини беради. Энг аввало жамоатчилик асосида ташкил этилган янги тузилмалар тўғрисида гапириш керак.

Буни мен ҳаммамизга маълум ва ҳурматли бўлган партия ва меҳнат ветерани Нуриддин Акромович Муҳиддинов бошқараётган назорат гуруҳида ишлаётганида ҳис қилдим. Нуриддин Акромовичнинг партиявий, давлат тажрибаси, партиявий ўртоқликни юксак ҳис этиши, одамларга нисбатан ҳурмат билан муносабатда бўлиши, уни тушуниши ва бошқа фазилатлари туфайли масалаларни бамаслаҳат, комиссия ҳар бир аъзосининг фикрини ҳисобга олиб ҳал қиламиз. Ҳозирнинг ўзида 57 та ариза кўриб чиқилди, 9 киши партияга тикланди, партия қўмиталарининг коммунистларни жазолаш тўғрисидаги 5 та қарори асоссиз қарор сифатида бекор қилинди.

Бу қандай иш эканлигини тасаввур қилишингиз учун бир мисол келтираман. 1956 йилда собиқ партия ходими, жумҳурият маориф халқ комиссари Маннон Абдуллаевич Рамзий (Абдуллаев) фуқаро сифатида оқланган эди. Ўшандан бери уни партиявий жиҳатдан оқлаш масаласи асоссиз равишда чўзиб келинди. Янги идора туфайлигина, бу кишининг покиза номини тиклашга муваффақ бўлинди. Шу мақсадда бир неча ой мобайнида мамлакатимизнинг кўпгина вилоятларидаги архивларда ҳужжатлар қидирилди, биз ҳақиқатнинг тагига етдик. Бундай ишларнинг 50 тадан ортиғи кўриб чиқилди.

«Пахта иши» деб аталмиш иш юзасидан КПССдан ўчирилган коммунистларнинг шахсий ишларини ҳам кўриб чиқа бошладик. Партияга 86 киши тикланди.

Собиқ коммунистларнинг ўз шахсий ишларини қайта кўриб чиқиш юзасидан КПСС XXVIII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди номига мурожаатларини кўриб чиқишга доир ишлар амалда тугалланди. 94 киши партияга тикланди. 53 кишига рад жавоби берилди, 71 киши турли сабабларга кўра ўз аризасини қайтариб олди.

Ҳозир партия мавқеини мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисидаги масала кўтарилмоқда. Бунинг йўллари кўп ва коммунистлар қаерда ишлашларидан қатъи назар уларнинг фаоллигини ошириш энг муҳим йўллардан бири ҳисобланади. Советлар ва жамоат ташкилотларига сайланган коммунистларни олиб кўрайлик. Улар партия қўллаб-қувватламаса сайловда ғалаба қозониша олармиди? Ўйлайманки, бунинг уддасидан чиқа олишмасди, лекин баъзилар буни унутиб юборишди. Уларнинг ҳар бири партиявий йўлни қаттиқ ҳимоя қилишлари ниҳоятда муҳимдир. Ўзбекистон Компартияси Уставининг қабул қилиниши билан унга жуда катта умид боғлаяпмиз. Назорат идораларида Устав лойиҳаси кенг муҳокама қилинди. Биз умуман унинг қоидаларини қўллаб-қувватлаймиз, назорат комиссияларининг номи ўзгартилишини тўғри деб ҳисоблаймиз. Бир қанча бўлимлар юзасидан ўз таклифларимизни комиссияга берганмиз.

Партия Уставида демократик централизм принципи асос қилиб олинганлигини мутлақо тўғри, деб ҳисоблаймиз. Ўтган давр назорат комиссияларида ҳам ташкилий жиҳатдан бевосита принцип амал қилиши лозимлигини кўрсатди. Бу нафақат қуйи бўғинларнинг ишига фаол таъсир кўрсатишга, айни вақтда партия интизомини мустаҳкамлашга ҳам имкон беради.

Комиссиямиз коммунистлар шон-шарафи, обрўси ва ҳуқуқларини ҳимоя қилишни ўзининг асосий вазифаси, деб ҳисоблайди ва биз шу йўлда курашамиз.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ДОРИЛФУНУНИНИНГ КАФЕДРА МУДИРИ

Л. ҚАЮМОВ нутқидан

Маданиятнинг савияси халқнинг илму зиё салоҳиятини белгилаб берадиган асосий мезондир. Партиянинг маданиятни ривожлантириш соҳасидаги ҳаракат дастури ташкилий ишдан ташқари назарий вазифаларни тўғри ҳал этишга, илғор илмий фикрга асосланган сиёсатни барқарорлаштиришни талаб қилади.

Археология қазилмалари билан тасдиқланган қадимий маданиятимиз, неча минг йиллар оша бизгача етиб келган оғзаки халқ достонлари, аждодларимиз барпо этиб кетган гўзал шаҳарлар, беназир санъат асарлари, жаҳон маданияти тарихига зарҳал саҳифалар ёзган Навоий каби буюк зотлар — мана шуларнинг ҳаммаси халқимизнинг бебаҳо маънавий бойлигидир.

Шу бойлик ёнига бойлик қўшиш, уни илмий тадқиқ этиш ва ҳақиқий халқ бисотига айлантириш — асосий вазифаларимиздан биридир. Бугун муҳокама қилинаётган дастурнинг энг яхши жиҳатлари шундан иборатки, унда ўтмишда йўл қўйилган хатолар йўлига тўсиқ қўйилган ва тўғри йўл белгилаб берилган.

Шу пайтга қадар маданий меросни баҳолашда биз синфийлик қоидасига амал қилиб, уни иккига бўлар эдик, ярмисини илғор, ярмисини қолоқ мерос деб атар эдик. Шундан келиб чиқиб, фақат илғор маданиятни мерос қилиб олар ва қолган қисмини улоқтириб ташлар эдик. Ҳолбуки, қолган қисмида халқимизнинг софдиллиги, ақлу зиёси, донишмандлиги ва маънавийлигини тасвирловчи кўпгина ажойиб асарлар бор эди. Ҳозир мезонлар ўзгарди, ҳозир ҳар бир асар ўзининг ҳақиқий бадиий ва тарбиявий қимматига мувофиқ баҳоланадиган бўлди. Халқнинг маънавий бойлигига мана шундай муносабатни ўз дастуримизда мустаҳкамлаб қўяётганимиз жуда тўғридир.

Бизнинг бугунги дастуримиз ғоявий хилма-хиллик, фикрлар хилма-хиллиги шароитида қабул қилинмоқда. Даврий нашрларнинг саҳифаларида ҳозир турли-туман, баъзан бир-бирига зид ва ҳатто бир-бирини истисно қилувчи фикрлар айтилмоқда. Биздаги баъзи жаридаларда ҳақиқатан ҳам долзарб муаммолар билан бир қаторда ақидапарастлик руҳидаги эскирган фикрларни тарғиб қилувчи асарлар ҳам босилмоқда. Менинг назаримда, ана шундай бир шароитда ўз ғоявий нуқтаи назарини мустаҳкамлаб олиш Компартиянинг муҳим вазифасидир.

Шу маънода мазкур дастур лойиҳасининг бундан буён биз ўз ишимизни марксизм-ленинизмни ижодий ривожлантириш асосига қурамиз, деб таърифланган нуқтаи назарини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайман. Бу ерда ғояларимизнинг ҳужумкорлиги заифлашиб қолганини таъкидлаган ўртоқларга қўшиламан. Кейинги вақтларда халқ орасига зўр бериб тиқиштирилган ғайриилмий ёт қарашларга кескин зарба бермадик, уларга ҳеч қандай жавоб қайтармадик. Натижада одамлар: модомики бундай даъволарга олимлар эътироз билдирмаётган эканлар, демак бу даъволарнинг ҳаммаси тўғри эканда, деб мулоҳаза юрита бошладилар. Кейинги вақтларда Ленин ҳақида тарқатилаётган гап-сўзларнигина мисол қилиб кўрсатиш кифоя. Улар мафкурадаги ҳужумкорлик ҳақида айтилган фикр муҳимлигини яна бир бор таъкидлайди.

Маданиятни моддий таъминотсиз ривожлантириш қийин. Мендан олдин сўзга чиққан нотиқ пул билан таъминлашнинг қолдиқ принципи тўғрисидаги масалани тўғри кўтарди — маданиятга маблағни аямаслик керак. Ҳолбуки, бир вақтлар ҳатто маданиятга ажратилган маблағни ўмаришга ҳам уринган эдилар. Ижодкорга тузукроқ ғамхўрлик қилмай туриб, уни ўз ҳолига ташлаб қўйиб, айни вақтда ундан яхши асарлар, тўла ижодий фидокорликни талаб қилиб бўлмайди. Илмгоҳни битирган маданият ходими ойига 120 сўм олаяпти. Ҳозирги шароитда бу маошга қандай қилиб кун кечириш мумкин? Бунинг устига, пала-партиш иш қилмай, балки ҳақиқий маданиятни ижодий ривожлантириб бўладими? Мана шуларнинг ҳаммаси партия олдига, коммунистлар олдига катта вазифалар қўймоқда ва биз бу вазифаларни ҳал қилишга мажбурмиз.

Маданиятни қолдиқ принципи асосида ривожлантирмаслик, балки бунинг учун биринчи навбатда маблағ ажратиб бериш керак, шундагина ижобий натижага умид қилиш мумкин. Партиямизнинг Ҳаракат дастури зиёлилар ижодини рағбатлантириш, уларнинг турмуш шароитини яхшилаш йўлларини тинимсиз излашни кўзда тутади. Шу сабабли ижодкор зиёлилар бизнинг дастуримизни тўла-тўкис маъқуллайдилар ва қўллаб-қувватлайдилар, деб умид қилишга ҳақлимиз.

Кейинги вақтларда жамиятимизда рўй бераётган ижобий ўзгаришларни, Ўзбекистонда аҳолининг турмуш даражасини яхшилаш юзасидан амалга оширилган бир қатор тадбирларни халқимиз ҳақли равишда жумҳурият президентининг ғамхўрлиги билан ҳам, Ўзбекистон Компартиясининг ғамхўрлиги билан ҳам боғламоқда. Шу сабабли мен жумҳурият ва Компартия раҳбариятидаги иккита биринчи лавозимни бир кишининг қўлига топширишни ҳозир объектив зарурат деб ва масалани ҳал этишнинг энг мақбул йўли деб ҳисоблайман.

Шу билан бирга бизда сиёсий бюро бўладими ёки оддий бюро бўладими, менимча бу ерда шу ҳақда айтилган гапларнинг принципиал аҳамияти йўқ, чунки номини ўзгартириш билан масаланинг моҳияти ўзгармайди. Мен аввалги номнинг тарафдориман.

ТО Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

- Ўзбекистон ССЖ Олий Кенгаши Раёсатининг 10 декабрда бўлиб ўтган мажлисида жумҳурият Давлат табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси тўғрисидаги Низом тасдиқланди, «Ўзбекистон ССЖда кордонлик тўғрисида»ги Қонун лойиҳасига киритиладиган ўзгартиш ва қўшимчалар кўриб чиқилди. Шунингдек, Раёсат жумҳурият Олий суди, вилоят ва Тошкент шаҳар халқ судининг судьяларига малака тоифасини берди.
- «Жумҳурият фахрийлар ташкилоти халқ манфаатларини қадрлайдиган барча сиёсий куч ва жамоатчилик ҳаракатларини жипслаштиришга даъват этади». Бу кеча Тошкентда бўлиб ўтган уруш ва меҳнат фахрийлари жумҳурият, Тошкент вилояти ва шаҳрининг қўшма пленумида алоҳида таъкидланди.

МАМЛАКАТИМИЗДА

- Совет фазогирлари Г. Манаков ва Г. Стрекалов ҳамда япон журналисти Т. Акияма кеча «Союз ТМ—10» космик кемасида ерга қайтиб тушдилар.
- ССЖИ Олий Кенгаши кеча «Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолияти кафолатлари тўғрисида»ги Қонунни қабул қилди.

ХОРИЖДА

- Мисрда ҳукмрон миллий демократик партия мамлакат халқ кенгаши (парламенти)га ўтказилган сайловда ишонарли ғалабага эришди. Бу партия вакиллари 444 та депутатлик мандатидан 348 тасини қўлга киритдилар.
- Чехословакиянинг «Фуқаролар анжумани» ҳаракатини ўнг йўналишдаги сиёсий партияга айлантириш кўзда тутилаяпти.

Бугунги кун нафаси ТО

Беминнат ёрдам

ШАҲРИМИЗНИНГ Куйбишев ноҳияси ҳудудида жойлашган «Иттифоқ — 17» маҳалласининг ташкил топганига ҳам унчалик кўп бўлгани йўқ. Аммо қисқа вақт ичида бу ерда истиқомат қилувчи турли миллат вакиллари қўлни-қўлга бериб маҳаллада бўладиган тўй ва маъракалар учун идиш-товоқ ҳамда керакли анжомларни олишди. Лекин стол ва стуллар етишмас эди. Шу сабабли яқинда маҳалла қўмитасининг аъзолари ҳамда уруш ва меҳнат кексалари ўзаро маслаҳатлашиб, маҳалламиз ҳудудида жойлашган ташкилот маъмуриятига бизга ёрдам беришларини илтимос қилиб мурожаат этдик. Улар илтимосимизни инобатга олиб, маҳалламизга 75 дона стул тақдим қилишди ва маҳалла идорасига ўзларининг машиналарида олиб бориб беришди. Маҳаллага кўрсатилган бу ғамхўрликдан барча миннатдор.

Ж. ТОШПЎЛАТОВ,
маҳалла қўмитасининг раиси.

Доира садолари

ЯНГИ иш бошлаган бу ёш доирачилар дастаси ўз фаолиятини жонлантириб юборди. Чиндан ҳам пойтахтимиздаги Фурқат номли Маданият уйи ҳузурида тузилган мазкур бадиий ҳаваскорлик жамоаси машғулотларига бир талай ёш истеъдодлар завқ-шавқ ва қизиқиш билан қатнашмоқда.

Моҳир санъаткор С. Тўхтақулов раҳбарлигида тайёрланган навбатдаги концерт кўпчиликда қизиқиш уйғотди. Ранг-баранг куй ва усуллардан тузилган томоша яқинда «Ўзбекистон» маҳалласида бўлиб ўтди.

Ёш доирачилар ижро этган ўзбекча ва афғонча усуллар айниқса жозибали чиқди.

А. АЛИЕВ.

ССЖИ 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг кекса ишчиларидан бири Анатолий Лавренов корхонанинг механика цехи жамоаси ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақанинг пешқадамларидан биридир.

СУРАТДА: А. А. Лавренов иш устида.

Р. Шарипов сурати.

Уй-жой қурилиши — «Оқшом» назоратида

КАЛИТЛАР ЭГАЛАРИГА МУДДАТИДА ТОПШИРИЛАДИ

БУНДАН бир ой муқаддам Юнусобод даҳасининг 5-болалар шифохонаси яқинида 81 оилага мўлжалланган уй фойдаланишга топширилган эди. Бугун ана шу уй ёнида яна битта турар жой биноси қад ростламоқда. Қурилиши икки йўналишда олиб борилаётган бу бинонинг дастлабки қуриб битказилган томонида пардозловчилар аллақачон иш бошлаб юборишган. Иккинчи қисмида эса тикловчилар меҳнат қилишяпти. Шу кунларда бинонинг олтинчи қавати пайвандланмоқда.

Бунёдкорларга Ўрмон Зокиров бошчилик қиляпти. Бу бригада жамоаси томонидан тикланган турар жой бинолари ҳисоб-китоб қилинса улар қирқтадан ошиб кетади. Бригадирнинг ўзи ҳар бир ишда жамоага ибрат бўлади. Оғир участкалардаги ишларни тажрибали қурувчи сифатида ўзи бажаради. Унинг ана шу фидойилиги ва ишчанлик фазилатлари туфайли ҳам комбинат аъзолари бир овоздан Ў. Зокировни КПССнинг бўлиб ўтган XXVIII съездига делегат этиб сайлашганди.

Шаҳримиздаги 3-уйсозлик комбинатига қарашли бу бригадада 28 бунёдкор бир ёқадан бош чиқариб ишламоқда. Улар турли миллат вакилларидан ташкил топган бўлсалар-да, аҳил ва ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилиб ўзаро социалистик мусобақада пешқадамликни қўлдан бермай келишяпти. Бунёдкорлар орасида номи кўпчиликка таниш бўлганлари ҳам талайгина. Масалан, улардан А. Михин, В. Листопад, Т. Шохобиддинов, Н. Кипсаевларни айтиб ўтиш мумкин. Қурувчилар билан яқиндан танишиш учун уларни суҳбатга тортамиз.

— Режаларимизни бажаряпмиз. Шароитдан ҳам нолимаймиз. Гарчи у талабга жавоб бермаса ҳам, — дейди бригадир Ў. Зокиров. — Лекин бизни бир нарса қийнаяпти. У ҳам бўлса материал танқислигидир. Биласизки, кўп қаватли қурилишларни арматураларсиз бажариб бўлмайди. Улар биноларнинг бақувват бўлишида, зилзила бардошлилигини яхши таъминлашда қўл келади. Бироқ, кейинги вақтларда биргина биз эмас, бошқа қурилишларда ҳам арматура танқислиги авж олаяпти. Бу танқисликнинг сабаби бор, албатта. Бизга бу материал илгарилари Челябинск ва Магнитогорск шаҳарларидан келтирилар эди. Ҳозир шартномачиларимиз ўз буюртмаларини мутлақо бажаришмаяпти. Областимизнинг Бекобод металлургия комбинати эса Тошкент қурилишларини бундай маҳсулот билан тўла таъминлашга ҳали қодир эмас.

Шунингдек ойна ромлари ва эшикларни келтириш ҳам тобора қийинлашмоқда. Лекин бир нарсани ўйлаш керак бўлади. Бу танқисликларку ўз йўлига, аммо қурувчининг бўш қолган кунлари учун ким ҳақ тўлайди? Мана шу муаммо туфайли баъзан турли-туман келишмовчиликлар пайдо бўляпти. Ишдан бўшаб кетиш ҳоллари рўй беряпти.

«Бизга аввало етарли материал беринг. кейин иш талаб қилинг», дейишмоқда бунёдкорлар. Айтишларича, ушбу қурилиш муддати ҳам бир ой кечикаётган эмиш. Бунга сабаб яна ўша танқислик.

— Лекин шунга қарамай жамоамиз тушкунликка тушаётгани йўқ, — дейди бригадир сўзини давом эттириб. — Куни-кеча аъзоларимиз билан келишиб олдик. Қолоқликка барҳам бериш тадбирларини ўйлаб, режалаб кўрдик. Хуллас, бинони белгиланган муддатда топширишга қарор қилдик.

СУРАТЛАРДА: пайвандчи А. Михин; қурилаётган бинонинг умумий кўриниши; олтинчи қаватда тиклаш ишлари бажарилмоқда; илғор қурувчилардан В. Листопад, Т. Шохобиддинов, Н. Кипсаевларни кўриб турибсиз.

Х. Солиҳов суратлари.

Жамоа пудрати: муаммо ва ечимлар

БУРОМАДГА ЯРАША — ДАРОМАД

СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 18-цехи икки йилдирки, жамоа пудрати асосида фаолият кўрсатмоқда. Янги усул тажрибада ўз афзалликларини намоён этди. Буни биргина ишчиларнинг ойлик даромадлари ошганлигида ҳам кўриш мумкин. Жамоада асосан трактор ва тиркамаларнинг қисмлари ишлаб чиқарилади. Корхонанинг асосий ишлаб чиқариши бўлмиш бу маҳсулотларнинг сифатлилиги кейинги жараёнларнинг аниқ ва тез бажарилишига ўз таъсирини кўрсатади. Шунинг учун цех аъзолари ҳар жиҳатдан пишиқ-пухта лойиҳа стандартига мос келадиган деталлар тайёрлашга ҳаракат қилишади. Биз янгича меҳнат усулининг афзалликлари ва муаммолари ҳақида сўзлаб беришни ушбу цех бошлиғи О. Р. Кмицкевичдан илтимос қилдик.

— Олег Ростиславович, сир эмаски, ҳозир ҳамма жойда жамоа пудратига бўлган қизиқиш ортиб бормоқда. Лекин кўпчилик ҳали бу сўзнинг луғавий маъносини тўла тушуниб етмайди. Айтингчи, жамоа пудрати дегани нима ўзи?

— Кейинги йилларда тилимиз чиндан ҳам янги-янги атамалар билан бойимоқда. Масалан, жамоа пудрати, ижара пудрати, хўжалик ҳисоби каби жумлалар кундалик ҳаётимизга кириб бормоқда. Хўш, жамоа пудрати деганда нимани тушунмоқ керак?

Жамоа пудрати — меҳнатни ташкил этишнинг хўжалик ҳисобига асосланган илғор шакли. Жамоа пудратига ўтган цех корхона маъмурияти билан шартнома тузади. Шартномага кўра маъмурият ўз зиммасига цехни техник ҳужжатлар, воситалар, материаллар ва хом ашё билан таъминлаш масъулиятини олади. Бунинг эвазига цех маъмурият томонидан белгиланган режани ўз вақтида ва сифатли бажариш, корхона мулки бўлмиш техника мосламаларини, асбоб-ускуналарни, дастгоҳларни асраб-авайлаб ишлатиш мажбуриятини олади.

Жамоа пудратининг дастлабки куртаклари 70-йилларда нишона берган эди. Ўшанда қурилишда Суриков, Злобин каби донғи кетган бригада бошлиқлари жамоа пудратининг «боласи» — бригада пудратини жорий этиб, мисли кўрилмаган иш унумдорлигига эришишганди. Аммо «узоқни кўра биладиган» баъзи амалдорларга оддий ишчиларнинг ойига 600—700 сўм маош олиши ёқмади. Натижада ажойиб ташаббуснинг пайи қирқилди.

— Мана сиз бошлиқ жамоа икки йилдан бери янги усулда ишлаяпти. Жамоа пудратига ўтиш фикри кимдан чиқди? Маъмурият ташаббуси билан амалга ошдими?

— Йўқ. Бу таклиф собиқ цех бошлиғи, ҳозир 31-цехга раҳбарлик қилаётган В. Ф. Ходаревдан чиққан. У 1989 йил маъмурият билан шартнома тузган экан, жорий йилда мазкур шартнома муддатини яна узайтирдик.

— Маълум бўлдики, жамоа пудрати хўжалик ҳисобига асосланган экан. Корхонанинг барча бўлинмалари хўжалик ҳисобининг биринчи модели (нусхаси)да фаолият кўрсатган ҳолда, 18-цех синов тариқасида иккинчи моделида ишлаяпти. Жамоа пудрати — демак хўжалик ҳисоби иккинчи моделининг айнан ўзи эканда? Моделлар орасида тафовут каттами?

— Биринчи моделда иш ҳақи жамғармаси бевосита даромадга боғланмаган. Бу жамғарма маҳсулот эвазига олинадиган маблағ ҳисобига ташкил топади.

Иккинчи моделда эса олдин даромаддан барча тўловлар молия ва вазирлик тушумлари чегириб ташланади, сўнг эса қолган даромаднинг бир қисми маданий-маиший шароитларни яхшилаш мақсадидаги жамғармага тўпланади. Ана ундан қолгани эса ягона меҳнатга ҳақ тўлаш жамғармасини ташкил этади. Ишлаб чиқарган маҳсулотимиз эвазига тўланадиган пул таъбир жоиз бўлса, бир «уюмга» тўпланади. Бу «уюм» — меҳнат ҳақи жамғармасидан умумий салмоққа қўшган ҳиссасига қараб ишчи-хизматчиларга маош сифатида тўланади. Самарали усул жуда баракали чиқди. Ишчиларнинг ўртача маошлари 400—500 сўмни ташкил этаяпти. Тажрибали ишчиларимиз 700 сўм атрофида олган вақтлари ҳам бўлган. Муҳандис-техник ходимларга келсак, уларнинг меҳнат фаолиятларида ҳақиқий рағбат ҳиссини уйғотдик. Илгари қатъий маош билан чегараланган хизматчилар ҳеч қандай ташаббус, ижодий изланиш кўрсатишмасди. Энди, даромад бажарилган ишга бевосита тақаб қўйилганидан сўнг, меҳнат унумдорлиги ҳам ўсди. «Буромадга яраша даромад» деганларидек, иш ҳақи ҳам ошди.

— Ишчи кучи етишмаслиги масаласи сизларда қай даражада ҳал этилган?

— Бизда ҳам муайян мутахассисларга эҳтиёж йўқ эмас. Бироқ бошқа цехлардагидан фарқли ўлароқ, тўғри келган одамни ишга қабул қилавермаймиз. Агар бирор бригада аҳли келишиб, янги ишчини қабул қилишга рози бўлсалар, бош устига. Лекин аксарият ҳолларда улар бош тортишади. Чунки, янги меҳнат шаклининг ажойиб хусусияти одам сонидан қатъи назар, бажарилган ишга қараб ҳақ тўланишидир.

— Маъмурият шартномада белгиланган мажбуриятларни тўла адо этаяптими? Хусусан, таъминот соҳасида узилиш йўқми?

— Бўлганда қандоқ! Цех талаб даражасининг 70 фоизи атрофида таъмин этилаяпти, холос. Лекин бу узилишларга фақат корхона маъмуриятигина айбдор эмас. Турли минтақалардаги таъминотчиларимиз бизни ёмон аҳволга солиб қўйишяпти. Мамлакат миқёсидаги бош-бошдоқлик, иқтисодий инқироз ишлаб чиқариш алоқаларини кунпаякун қилмоқда. Томонлар белгиланган мажбуриятларини бажармай қўймоқдалар. Тасаввур қилинг: корхонамизга металл керак. Таъминотчимизни эса илгари имзоланган шартнома мажбурияти эндиликда сариқ чақачалик қизиқтирмай қўйди. «Бир вагон гўшт берсанг ёки 10 та тиркама оширсанг бир вагон металл бераман», деб туриб олади. Ҳой, барака топкур, заводнинг гўшт комбинати бўлмаса, гўштни қаердан олади? Тиркамага келсак, давлат буюртмаси бор. Нима ҳисобига, «қай охурдан» ортиқча 10 та тиркамани оламиз? Ана шу тариқа Орёл, Владимир ва бошқа шаҳарлардаги таъминотчиларимиз панд беришмоқда.

— Оғир аҳволдан чиқиш йўллари борми?

— Янги иқтисодий муносабатлар янгича иш юритишни тақозо этаяпти. Менимча, давлат буюртмаси салмоғини камайтириш лозим. Қизиқ жойини қарангки, таъминот тўла бўлмаганига қарамай, биздан режани 100 фоиз бажаришни талаб этишади. Нима ҳисобига? Ички имкониятлар ҳисобига эмиш. Ахир бу имкониятлар миқдори битмас-туганмас эмас-ку! Агар давлат буюртмаси салмоғи камайтирилса, маҳсулотимизнинг бир қисмини ўзимиз сотар эдик. Тушум ҳисобига таъминотимизни мувофиқлаштирган бўлардик.

— Яна қандай муаммолар ишингизга тўсиқ бўлмоқда?

— «Яхши дам — меҳнатга ҳамдам» дейишади. Ишчи-хизматчиларимизнинг мароқли ҳордиқ чиқаришлари учун зарур шарт-шароитларни яратишда қўлимиз қисқалик қилмоқда. Гап маблағимиз йўқлигида эмас. Йил давомида маданий-маиший мақсадларга ишлатилиши лозим жамғармамизда 22000 сўм тўпланиб қолган. Лекин тўрачиликнинг чуқур илдиз отган иллатлари ўз маблағимиздан ўзимиз фойдаланишимизга тўсқинлик қилмоқда.

— Бозор иқтисодиёти даврида цех фаолияти қандай мазмун касб этади?

— Биз ўн йиллар давомида шаклланган иқтисодий алоқаларни жуда тез муддатда бузиб ташладик. Маъмурий-буйруқбозлик, марказлаштириш системаси хонавайрон этилди-ю, ўрнига муносиб иқтисодий иш юритиш системаси таклиф этилмади. Остонада турган бозор иқтисодиёти даврида корхона синиб қолмаслиги учун нима қилиш керак? Бу борада бир нечта мулоҳазам бор. Биринчидан, меҳнат интизомини қатъийлаштириш керак. Корхона цехлари иқтисодий мустақилликка эга бўлишлари лозим. Улар ўзаро келишиб цехлараро банк ташкил этсинлар.

Иккинчидан, мустақил цехлар ягона ассоциацияга бирлашишлари, ҳар бир цех ҳуқуқий ваколатга, банкда шахсий ҳисобга ва ўз муҳрига эга бўлиши керак. Ассоциация корхона бошқарув тартибини қайтадан кўриб чиқиб, ишлаб чиқаришга ҳақиқатан фойдаси тегадиган хизматларни қолдириб, қуруқ қоғоз кўтариш билан банд «хизматчилар»дан воз кечиши лозим. Бу тадбирлар ҳисобига ёнга қоладиган маблағни иш унумдорлигининг асосий мезони — иш ҳақини оширишга сарфлаш мақсадга мувофиқдир.

— Айтинг-чи, янада илғор меҳнат шакли — ижара пудратига ўтиш ниятларингиз борми?

— Албатта. Лекин ижарани жорий этишдан олдин иккала томон ҳам, яъни маъмурият ва цех бўлажак шартноманинг барча жиҳатларини пухта ўйлаб чиқиб, сўнгра амалда тадбиқ этишлари лозим. Агар барча тайёргарлик ишларини ўйлаганимиздек амалга ошира олсак, кейинги йил ижарани қўллаймиз.

Суҳбатдош Т. НУРМУҲАМЕДОВ.

Ҳавас қилинг...

БИБИНУР ОПА ЙЎЛДА

Бибинур опа Сингатуллина 2-трамвай корхонасининг ҳурматга сазовор, ширинсўз ҳайдовчиларидан. Умрининг 33 йилини шаҳарликлар узоғини яқин, оғирини енгил, вақтини тежашга сарфлади.

У 1926 йилда Ульянов шаҳрида туғилди. Меҳнат фаолиятини жуда эрта, шаҳар дон маҳсулотлари тайёрлаш идорасидан бошлади. Кейин 17 ёшга тўлмаган навниҳол қиз ихтиёрий фронтга отланди. Бу вақтда уруш энг қизғин паллага кириб, немислар Сталинград шаҳри томон бостириб келмоқда эди. Б. Сингатуллина беомон жангни ана шу ерда қарши олди. Жанг майдонида ҳарбий ҳамшира бўлиб, ярадорларнинг жонига оро кирди. Қисмларимиз билан Польшагача борди. 1945 йили кўксини ғолиблик медаллари билан тўлдириб она шаҳри Ульяновга қайтди.

Кейинчалик у қалб амри билан Тошкент шаҳрига келди. Трамвай хўжалигида ҳайдовчи бўлиб, шаҳарликларга хизмат кўрсата бошлади. Узоқ вақт ҳайдовчилик фаолиятида бирор марта ҳам нохуш воқеа рўй бермади. 5 миллиондан ортиқ йўловчини ўз манзилга бехатар етказди. Диққат-эътибор билан вагон бошқариши, йўловчиларга меҳрибонлиги натижасида меҳнатда камол топди. Улуғ Ватан уруши ва меҳнат кексаси деган шарафли номга сазовор бўлди.

Бешқайрағоч массиви — Отчопар ўйингоҳи оралиғида қатнайдиган 17-трамвай маршрутида эрта билан йўловчилар тирбанд. Ҳайдовчи рўйхушлик билан бекатлар номини эълон қилади. Салонда ўзаро ҳурмат, қарияларга, болалик аёлларга жой беришни йўловчиларга эслатиб боради. Таниш овоздан салондагиларнинг чеҳраларида хушнудлик аломати зоҳир бўлади.

Ҳа, Бибинур опа йўловчилар орасида ҳам иззат, ҳам ҳурматга сазовор. У ҳар куни эрта тонгда 2230 рақамли трамвай вагонини бошқариб смена давомида 600—700 йўловчига намунали хизмат кўрсатади.

Тўрт фарзандни вояга етказган меҳрибон она ўз ҳаётидан беҳад миннатдор. Турмуш ўртоғи ва фарзандлари қурувчи касбини шарафлаб келишмоқда.

С. АЛИЕВ.

БУНЁДКОРЛАР

«11-баланд уйлар қуриш» трестининг 11-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари Ҳамид Олимжон майдонида қад кўтараётган «Дўстлик» комплексидаги ишларини ниҳоясига етказмоқдалар. Бу йил бинокорлар тўртта 16 қаватли ҳар бири 135 квартирали турар жойларни қуриб беришни зиммаларига олган эдилар. Ҳозирда комплекс бригадаларнинг Борис Казанков, Комил Қаюмов, Равил Гумиров, Сергей Павлов, Убай Раҳимов каби турли миллат вакилларидан иборат қурувчилари бир ёқадан бош чиқариб, ишлаб, режаларини ошириб адо этишяпти. Фойдаланишга топширилган биноларнинг биринчи қаватида маданий-маиший дўкончалар иш бошлади.

Шу трестнинг мусобақадош 17-қурилиш бошқармаси аъзолари Ленин шоҳкўчаси билан Навоий кўчаси муюлишида бунёд этилаётган 9 қаватли бинонинг 7—8 қаватида қурилиш-тиклаш ишларини олиб боришмоқда. Бу бинога ССЖИ Ички ишлар вазирлигига қарашли Тошкент ёнғиндан сақлаш олий мактаби талабаларининг муҳандислик ўқув лабораторияси жойлашади. Бу ерда ҳаммаси бўлиб 2 миллион 100 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиши режалаштирилган. Қурилишда Гулмирза Бобожонов бошлиқ комплекс бригада аъзолари ўз ишларини яхши адо этмоқдалар. Жамоанинг Сергей Кревоусов, Зуҳриддин Назаров, Юра Агай, Даниил Якубов, Люба Ванникова сингари бунёдкорлари ибрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ.

⊙ ТОШКЕНТДАГИ фурнитура ва технология жиҳозлари ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси корхонанинг пешқадам ишчилари Тамара Крамар ва Ольга Шестериналарнинг номини ҳурмат билан тилга олади. Бунинг боиси ҳар иккала ишчи ўзларига топширилган юмушларга масъулият билан ёндошадилар.

Т. Каримов сурати.

МУШКУЛЛАРИ ОСОН БЎЛДИ

⊙ ШУ КУНЛАРДА Ўзбекистон маиший техника таъмирлаш корхонасининг шаҳримизда иш олиб бораётган ташкилоти мутахассислари меҳнатидан чуқур қониқиш ҳосил қилмаётган одамни учратиш оғир. Негаки, уй-рўзғор ишларида ҳамиша бизга асқотадиган, мушкулимизни енгил қиладиган маиший техника буюмлари бузилиб қолса ёки ишдан чиқса, албатта мана шу ташкилот ходимларининг ёрдамига эҳтиёж сезилади. Уларнинг беминнат кўмаги туфайли ишдан чиққан чанг ютгич, музлатгич ёки тикув машинасини ҳеч қандай қийинчиликсиз созлатиб олиш мумкин.

Яқин кунларгача хизматнинг мана шу турига шаҳримизнинг энг кенжа турар жой мавзелари бўлмиш Ал-Хоразмий ва Гулистонда катта эҳтиёж сезиларди. Шу атрофда истиқомат қилаётган аҳолининг кўпчилиги ўзидан бир неча ўн километр олисда жойлашган, шаҳарнинг гавжум жойларида иш олиб бораётган таъмирлаш устахоналарига маиший техника буюмларини созлатиш учун мурожаат этишга мажбур бўлардилар. Куни-кеча бу оворагарчиликларга чек қўйилди. Ал-Хоразмий мавзесида ишга туширилган янги таъмирлаш устахонаси иккала мавзе аҳолисининг ҳам оғирини енгил қила бошлади.

Шуниси қувончлики, устахонанинг кенг фаолият кўрсатиши, аҳоли буюртмаларини муваффақиятли адо этиши учун янги бинода барча шароитлар мужассам этилган.

А. РУСТАМОВ.

⊙ ТОЖИКИСТОН ССЖ. ССЖИ Соғлиқни сақлаш вазирлиги тиббий-биологик муаммолар илмгоҳининг олимлари Анзоб довонида кислород танқислиги шароитида мухтор госпитал модулининг техник параметрлари ва барча системаларининг ҳаётни таъминлашини текширдилар.

Унинг асосий вазифаси — турли хил фавқулодда ҳолатларда зарар кўрганларга ёрдам бериш, космик кемалар экипажларини эвакуацияга тайёрлаш. Мухтор электр қуввати билан таъминланган модулни парашютлар ёрдамида бориш қийин бўлган барча ҳудудларга тушириш мумкин. Модулда биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш учун керакли бўлган барча анжомлар: лаборатория, диагностика жиҳозлари ва жарроҳлик блоки мавжуд.

Тоғ довонларида олиб борилган ишлар натижасида иссиқлик билан таъминлаш системасида камчиликлар борлиги маълум бўлди. Энди янги техник ечимларни излашга тўғри келади.

СУРАТДА: Анзоб довонидаги госпитал модули.

Ю. Машков (ТАСС) сурати

Алишер Навоий туғилган куннинг 550 йиллиги олдидан

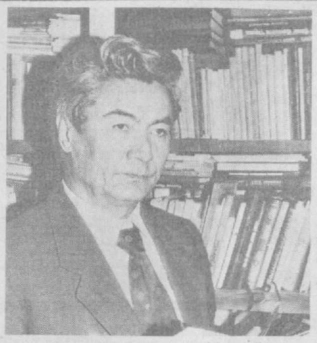

ТОҒДЕК УМРНИНГ ТЎРТ ЧЎҚҚИСИ

Сўз билан ифодалаб бўлмайдиган эҳтиром ичра ушбу беназир китобни варақлаган чоғимда унинг номини илк бор эшитганимни, ажабланганимни эслайман. Мен ўша пайтгача Навоий «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Мажнун» достонларию, «Қора кўзим», «Сарви гулрў келмади» ғазалларини ёзган деб юрардим. Бу фикримни ҳамма ерда қатъият ва ўжарлик билан ҳимоя қилардим. Кўпчилик мени рост гапиряпти деб ўйлаганиданми ёки Навоий ҳазратларини фақат суратларини кўрган холосми, ҳайтовур ортиқча эътироз билдиришмасди.

Бир сафарги Май байрамида уйдан олган беш сўмимга китоб сотиб олдим. Китоб дўконига кирсам «Хазоин-ул маоний» турибди. Тўртта китоб. «Ҳамса» ҳам бор. Бешови бир боғламда.

— Навоийнинг «Чор девон»и ҳам борми?

Сотувчи аёл кулди.

— Укажон «Хазоин-ул маоний»нинг Шарқдаги номи «Чор девон» бўлиб кетган. «Чор» дегани тўрт дегани, билдингизми?

Хуллас, сотиб олдим. Гўзал қилиб безатилган китобни ўқиб, тушунганимча, ақлим етганча таҳлил қилдим, мағзини чақдим...

Ҳар сафар «Хазоин-ул маоний»ни варақлаганимда уни сотиб олган кунимни хотирлайман. Ўша пайтда ҳар бири 30—35 сўмдан бўлган ушбу табаррук китобларни бир-икки йил ўтгач арзонлаштирилган баҳода бир сўмдан сотиб олганимни хотирлайману, кўзларимга ёш келади. Уни шундай ҳолга тушганига ким сабабчи экан? Ноширлармиёки яхши безатолмаган мусаввирми? Ёки меҳнатдан бошқа нарсани билмайдиган, китоб ўқишга вақти йўқ жабрдийда халқимизми?

Профессор, навоийшунос аллома Абдуқодир Ҳайитметовнинг кутубхонасида энг тўрда турган «Хазоин-ул маоний»ни кўриб юрагим чарақлаб кетгандек бўлди. Ёзув столи устида турган бир тахлам фотонусха қўлёзмани кўргач, Абруқодир акага савол назари билан қарадим.

— «ХАЗОИН-ул маоний»нинг табаррук қўлёзмаси бу, — деди домла. — Ўз замонасининг машҳур ҳаттотларидан бири зарҳал билан кўчирган, дейишади. 667-рақамда Шарқшунослик институтида сақланмоқда.

Ниҳоятда латиф кўчирилган эски ўзбек ҳарфларида битилган хат Алишер Навоий заковати билан яралган тенгсиз дурларни бағрида яшириб тургандек. Худди зарҳал саҳифалардан буюк мутафаккирнинг сиймоси жонланиб чиқиб келаётгандек...

— Абдуқодир ака, ҳазрат Навоийга қадар ҳам «Чор девон» тузганлар бўлганми? Бўлса қандай?

— Ўзбек адабиётида Алишер Навоийга қадар ҳам девон тузган шоирлар кўп бўлган. Бунга мавлоно Лутфий, Саккокий, Отойи, Ҳофиз Хоразмий, Юсуф Амирий каби ўзбек шоирларининг шеърий девонлари яхши мисол бўла олади. Ушбу девонлар ўзбек шеъриятининг Навоийга қадар бўлган тараққиётини яхши намойиш қилиш билан бирга катта ютуқларга эришганини, юқори поғоналарга кўтарилганини ҳам кўрсатади. Масалан, бизгача Саккокий девонининг кичик бир қисмигина етиб келган. Лекин ана шу омон қолган назм жавоҳирларининг ўзи ҳам Саккокийни ўз даврининг ажойиб сўз устаси бўлганини, Мирзо Улуғбек уни бекорга эъзозламаганини кўрсатади. Мавлоно Лутфийни эса, Навоий: «Саъдий, Хусрав Деҳлавий, Ҳофиз Шерозий каби улуғ форс шоирлари билан бир қаторга қўйиш мумкин» дейди ўзининг «Муҳокаматул-луғатайн» асарида. Мир Алишер ҳазратлари ул шоирларнинг ашъорларини севиб ўқиган, чуқур ҳурмат билан қараган. Зеро, Навоийнинг назмий мероси ҳам ана шу ўзбек ва форс-тожик шоирларининг шеърияти, анъаналари асосида юзага келган эди.

Навоийга қадар «Хазоин-ул маоний» даражасидаги ўз ичига тўрт девонни қамраб олган назмий мажмуа яратилмаган эди. Бундай девон форс-тожик адабиётида ҳам йўқ даражада. Асли Ўрта осиёлик, лекин Ҳиндистонда яшаб ижод этган Амир Хусрав Деҳлавийнинг ўз шеърларидан бир эмас, бир неча девон тузгани маълум. Навоий ажойиб замондоши улуғ шоир Абдураҳмон Жомий билан бўлган суҳбатда унинг яхлит бир девон тузмоқчи бўлганини эшитиб, унга ўз шеърларини бир эмас, бир неча девонга жамлашни маслаҳат беради. Жомий бу маслаҳатга амал қилиб, девон тузади ва уларга «Фотиҳатуш шабоб», «Воситатул иқд», «Хотиматул ҳаёт» деб ном беради.

Навоий умрининг охирларида ўз шеърларидан яхлит девон тузишга киришар экан, ана шу анъаналарга суянди ва барча назмий дуру жавоҳирларини тўрт девонга бўлиб, «Хазоин-ул маоний» яъни «Маънолар хазинаси» деб ном қўйди. У «Ғаройиб ус-сиғар», «Наводир уш-шабоб», «Вадойи ул-васат», «Фавойид ул-кибар» номли тўрт девондан, болалик, етуклик, йигитлик, кексалик иқболини куйловчи ғазаллардан ташкил топган.

— Шунчалар улкан шеърият уммони бунёдга келгунга қадар ҳам Навоий девон тузганми ёки йўқми?

— «Хазоин-ул маоний»га қадар беназир шоиримиз икки девон тузган бўлиб, бирига «Бадои ул-бидоя», иккинчисига «Наводир ун-ниҳоя» деб ном қўйганлар. «Бадои ул-бидоя»нинг дунёга келиши қизиқ тарихга эга.

Навоий, узоқ вақтга қадар ўз шеърларидан девон тузишга рағбат қилмаган. Чунки ўша пайтларда девон тузиш шоирнинг балоғатга етмаганлигининг аломати ҳисобланар эди. Навоий эса ўзини ҳали бу даражага етган деб ҳисобламаган. Бироқ, унинг замондошлари эса, ҳазратни аллақачон етук шоир деб баҳолаган эдилар. Унинг ғазаллари мамлакат бўйлаб севиб ўқилар, кириб бормаган хонадон йўқ эди ҳисоб. Хусусан, ёш-ялангглар шоирнинг ишқий ғазалларини, мустаҳзодларини севиб ўқиб ва қўшиқ қилиб куйлар эдилар.

Атоқли адиб Садриддин Айнийнинг ҳикоя қилишича, Навоийнинг «Дин офати бир мўғбачаи маҳлиқодир» деб бошланадиган мустаҳзодини Абдулла Марворид исмли бастакор куйга солган. У ёшларнинг ўтиришларида зўр жазава билан, айрича завқ-шавқ билан ижро этилган. Қўшиқ авжида эса, сармаст бўлиб ёқаларини чок этишгача борганлар.

Ўша даврдаги адабиётшунослар Навоий шеърларидан ўзларича девон ҳам тузганлар. Ҳазратнинг «Илк девон» номи билан машҳур бўлган бу мажмуаси ёшлик давридаги шеърларини ўз ичига олган бўлиб, ихлосмандларининг саъйи ҳаракати билан бунёд бўлган эди. Билсангиз керак, ниҳоятда кўркам безатилган бу девон факсимилда чоп этилган.

Навоийнинг биринчи девони «Бадоиул-бидоя»нинг тузилишига Султон Ҳусайн Бойқаро сабабчи бўлган. Девоннинг дебочасида ҳикоя қилинишича Ҳусайн Бойқаро ўз шеърларини тўплашга нисбатан хафсаласизлик кўрсатгани учун Навоийга дўстона танбеҳ берган ва девон тузишни қатъий вазифа қилиб қўйган. Шоири ҳаммаи давроннинг «Бадоиул-бидоя» дебочасида ёзишича танбеҳни эшитиб: «дуд бошимға ошди ва ўт димоғимга туташди, хомам тили ва тилим хомаси шикаста мақол бўлди». Навоий бу гапдан ғайратга келиб дўстининг истагини ерга ташламасликка ҳаракат қилади ва ўзига мурожаат қилиб ёзади:

...Тухм ерга кириб чечак бўлди.
Қурт жондин кечиб ипак бўлди.
Лола тухмича ғайратинг йўқми?!
Пилла қуртича ҳимматинг йўқму?!..

Шоир бир қанча вақтини сарфлаб 1470 йилларнинг охирларида «Бадоиул-бидоя» девонини тузади. Шундан кейин ҳам жуда кўп дилбар ғазаллар, муҳаммасу мусаддаслар битади, 1480 йилларнинг охирида эса «Наводир ун-ниҳоя» девонини жамлайди. Бу девонни ҳазрат «Девони жадид» — «Янги девон» деб ҳам атаган. Ана шу девонларни «Хазоин ул-маоний» яратилишига асос бўлди дейиш мумкин.

— «Хазоин- ул маоний» яратилганидан тортиб охирги нашригача бўлган жараён ҳақида қисқача сўзлаб берсангиз...

— «Хазоин ул-маоний» 1490 йилларнинг бошларида тузилиб тугалланиши билан доврўғи тарқалиб кетган. Навоий ҳаётлигидаёқ у ўз замонасининг энг яхши ҳаттотлари томонидан кўп қўлёзма нусхаларида кўчирилган ва тарқалган. Бу масалага Султон Ҳусайн Бойқаронинг ўзи ҳам катта аҳамият берган. Чунки Ҳусайн Бойқаро ўз замонасида, ўз салтанатида Алишер Навоий, Абдураҳмон Жомий сингари, «Малик-ул калом» шоирлар етишганидан ғоят фахрланарди, уларнинг асарлари нусхаларини кўпайтиришда, ҳаттоки кўчиришда ҳам ўз ҳиссасини қўшарди. Навоий «Хазоин-ул маоний»нинг дебочасида таъкидлашича, Ҳусайн Бойқаро унинг энг яқин маслаҳатчиси ва девонга оид таҳрир ишларини олиб борган. Машҳур котиб Султон Али Машҳодий (Султон Али Қилқалам) деб ҳам юритилади. Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ёзишича «Ҳар кунига 30 байт Мирзо учун, 20 байт — Алишербек учун кўчирар эди... «Ҳусайн Бойқаронинг Султон Али Машҳадийга буюртмалари орасида Навоий ғазаллари асосий ўрин тутгани шубҳасиздир.

XVI асрда ҳам «Хазоин ул-маоний»нинг кўпгина яхши нусхалари кўчирилган. Уларнинг баъзилари Париж миллий кутубхонасида, Туркия, Эрондаги кутубхоналарда, Ленинград ва бошқа шаҳарлардаги қўлёзмалар фондларида сақланмоқда.

Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институтида сақланаётган «Хазоин-ул маоний»нинг 667-рақамли қўлёзмаси юқорида айтиб ўтганимдек энг ноёб нусхалардандир.

Айтишларича, кунларнинг бирида Умархоннинг ўғли Мадалихон бир адабий суҳбатда Навоийнинг ажойиб бир байтини эшитиб, унга азбаройи қойил қолганидан «Хазоин-ул маоний»ни уч юз нусхада кўчиришга фармон берган. Ўрта Осиёда китоб нашр этиш расм бўлгандан кейин эса Хивада тош босмада «Хазоин-ул маоний» тўла нашр этилган. Шундай қилиб, бу табаррук мажмуанинг бизгача мукаммал нусхалари етиб келган.

Совет даврида «Хазоин-ул маоний» «Чор девон» номи билан қисқартирилиб, 1940 йилда Уйғун ва Собир Абдулла томонидан лотин алифбосида нашр этилган эди. Тўлиқ нашри эса 1959—1960 йилларда профессор Ҳамид Сулаймонов ташаббуси билан «Фан» нашриётида чиқарилди. Бу нашрда девоннинг нусхалари қаерларда бор, қандай ҳолатда, бари батафсил изоҳланган.

— Мукаммал нашрининг биринчи ва иккинчи томларини «Бадоиул-бидоя» ҳамда «Наводир ун-ниҳоя» ташкил этади. Айнан шу девонларга кирган ғазаллар «Хазоин-ул маоний»да ҳам бор. Бу такрорни қандай тушуниш керак?

— Бусиз Навоий ижодини тўла тасаввур қилиб бўлмайди, ахир! Йигирма томликни яратиш устида иш олиб борар эканмиз, Навоийнинг ижодини, унинг эволюциясини қандай акс эттириш устида кўп ўйладик, кўп баҳслар бўлиб ўтди. Гап шундаки Навоийнинг уч девонини кетма-кет бериш, баъзи шеърларини икки марта, баъзиларини эса уч марта такрорланишига олиб келди. Аммо Навоий ижодий эволюциясини тўғри кўрсатиш, «Хазоин-ул маоний» девонини тузгунча босиб ўтган йўлини тўғри баҳолаш, бу уч девоннинг аҳамиятини тўғри илмий намоён этиш учун уларни кетма-кет бериш ғоят зарур деб топилди. Фақат шу йўл билангина китобхон улуғ шоиримизнинг лирик шеърларини бир-бирига солиштиришга муваффақ бўлади. Навоийнинг ўз шеърлари текстлари устида маълум ижодий ишларини кузатиш имконияти ҳам туғилади. Чунки Навоий олдинги ёзилган ғазалларига бир қанча муҳим тузатишлар киритган. Шу билан бирга бу уч девон ҳазратнинг девон тузишга бўлган уч хил муносабати, уч йўналишдаги маҳорати ва даҳосини ҳам яққол кўрсатиш мумкин.

Навоий «Хазон-ул маоний» дебочасида ўз лирик шеърларини, уларнинг шоир ҳаётининг турли даврларида, турли дардлар билан, турли шароитларда яратилганини, бу иш учун у бутун умрини бағишлаганини таъкидлаб, шундай дейди:

Сарф этдим анга умр баҳорин дағи,
Бўстони ҳаёту лолазорин дағи;
Оллида хазони зарнисорин дағи,
Кофурфижон қиш билан қорин дағи.

Биноборин Навоийнинг бу сўзлари шоир лирик меросини қандай бўлса шундай нашр этиб, уларни қиёсий, ўрганишда ҳам катта имконият туғдиради.

Яна бир муҳим вазифаларимиздан бири— бу «Хазоин-ул маоний»нинг илмий-танқидий нашрини чоп этиш, Навоий лирикаси бўйича фундаментал илмий-тадқиқотлар яратишдир!

— Абдуқодир ака, ана шу улуғ ишларни амалга оширишда олимларимизга куч-қувват тилаймиз. Самимий суҳбатингиз учун раҳмат сизга!

Шундай дейишга дедиму кейин ўйланиб қолдим. Навоийнинг умрини бир алп, қадди булутларга туташ тоғга қиёс этсак, «Хазоин-ул маоний» унинг тўртта нурамас чўққисидир. Демак навоийшуносларга ҳам тоғдек умр, чўққиларнинг ўзига яраша сабр, тоқат тиламоқ жоиз бўлади.

Суҳбатдош Темур УБАЙДУЛЛО.

СУРАТДА: профессор Абдуқодир Ҳайитметов, «Хазоин-ул маоний»нинг шарқшунослик институти қўлёзмалар фондида сақланаётган 667-рақамли қўлёзмасининг бир саҳифаси.

Х. Мирзакаримов суратлари.

ҚАҲРАМОН ОНАЛАРГА БАҒИШЛАНДИ

БИР НЕЧА КУН муқаддам Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театри биносида маҳаллий саноат, коммунал хўжалиги ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг ишчилари — Қаҳрамон оналарга бағишланган кеча бўлиб ўтди.

Кечани таниқли санъаткор, Ўзбекистон ССЖ халқ артисти Ёқуб Аҳмедов олиб борди. Тадбир «Шарқ гули» болалар боғчаси тарбияланувчиларининг чиқиши билан бошланди. Улар оналарга бағишлаб тайёрланган адабий-мусиқий композицияни намойиш этишди.

Саҳнага ажойиб инсонлар бир улуғ мақсад йўлида, яъни халқимизнинг бахт-саодати учун ҳормай-толмай меҳнат қилаётган онахонларни таклиф этдилар.

Йиғилиш ниҳоясида онахонлар Ҳайдар Муҳаммаднинг «Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома» ҳазил спектаклини томоша қилишди.

Н. АБДИРИМОВА.

* * *

СУРАТДА: Қаҳрамон оналарга бағишланган кечадан лавҳалар.

Р. Шарипов суратлари.

Тарих тилга кирганда

«МУҚАДДАС ЖОЙЛАР»

УЛАР ҚАНДАЙ ПАЙДО БЎЛГАН?

Ҳурматли таҳририят! Ер юзидаги кўпгина халқларда, жумладан ўзбек халқимизда ҳам «Муқаддас жойлар» деган тушунча бор. Бундай жойлар қандай пайдо бўлиши ҳақида мақола беришингизни илтимос қиламиз.

Озод Нуриллаев, Собит Икромов, Дилшод Мирвалиев,

«Мевазор» маҳалласида яшовчи ишчилар.

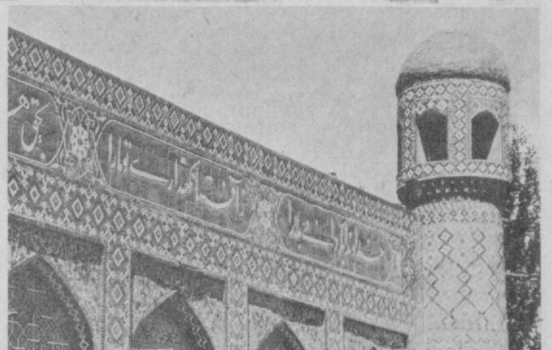

«МУҚАДДАС ЖОЙЛАР»нинг пайдо бўлиши ҳаёт ҳақиқати билан боғлиқ бўлади. Буни шундай таърифлаш мумкин: халқ ўртасида шифокор бўлган ота-боболар ёки бувилар табиат қонунига биноан маълум вақт ўтгач, ҳаётдан кўз юмишади. Ўйлаб кўрайлик, ўша шифокор отахон ёки бувиларнинг яшаган ва қадам ранжида қилган жойлари дардига шифо топган беморлар учун Муқаддас бўладими? Ахир ўтганларни ҳурмат қилиш, номларини эслаш халқимизнинг миллий фазилатларидан бири-да. Ахир, шу кунларда ҳам номлари улуғ авлодларимизни эслаб турамиз-ку! Тўғри, ҳозирда уларнинг яшаб ижод қилган истиқомат жойлари музейларга айлантириб қўйилган. Лекин, барибир у ҳам Муқаддас жой, гарчи биз уларга муқаддас деган сўзни ишлатмасак ҳам.

Яна шуниси қизиқ-ки, баъзида авлиё ўтган жойни қазиймиз. Ўша Муқаддас жойда авлиёнинг суяги ҳам йўқ. Шу боис, бу жойни Муқаддас дейилишига ҳеч қандай асос йўқ, деган гапларни ҳам ўқийсиз. Бу, албатта кулгили бир ҳол. Қани, айтинг-чи, сиз қайси одамнинг мурдаси ўзи яшаб турган уйга кўмилган?!

Кези келганда бир Муқаддас жойнинг келиб чиқиш тарихини эслатиб ўтиш жоиздир. Акс ҳолда Муқаддас жойлар ҳақидаги фикримиз тўла бўлмай қолиши мумкин. (Сизларга айтмоқчи бўлган бу фикрим ҳали матбуотда бирор марта ҳам эълон қилинмаган).

Мирзо Улуғбекнинг ўлимидан кейин унинг шогирди Али Қушчини ҳам аслида қатл қилишлари керак эди. Чунки у Мирзо Улуғбекнинг хазинасини беркитган. Буни давлат уламолари биларди. Лекин била туриб, уни атайин ўлдиришмади. Боиси, давлат арбоблари, агар ҳибсга олинса, унинг ўзи хазинани келтириб беради ёки унинг яширилган жойини кўрсатади, деб ўйлашди. Лекин Мирзо Улуғбекнинг хазинаси билан шуғулланишга уларнинг вақтлари йўқ эди. Абдулатифнинг ўлдирилиши, тахт талашлар, икир-чикир, хуллас, шуларга ўхшаш кутилмаган воқеалар хазина қизиқувчиларни банд этиб қўйганди ўша пайтда. Шу боис ҳам улар Али Қушчини ўз ҳолига қўйиб қўйгандилар. Али Қушчининг Мовароуннаҳрда яшаши, гарчи хавфли бўлса ҳам устозига, қолаверса унинг хазинасига ҳурмат юзасидан у Мовароуннаҳрни ташлаб кетмади. Устозининг чала қолган ишларини давом эттираверди, рисолаларини тўлғизаверди. Шу билан бир вақтда, у хазинани душманлар кўзидан йироқ қилиш йўлларини ҳам ахтарди. Яхшиямки, унинг бахтига Ҳазрати Султон Саид Аҳмад бор экан.

Саид Аҳмад тақводорлар оиласида ўсган. Аммо унинг табиатга кучли ҳаваси улуғ табиатшунос бўлишга ундади. Лекин Мирзо Улуғбек унинг қобилиятидан аввалига бехабар эди. Нимадир юз беради-ю, Мирзо Улуғбек билан Саид Аҳмад ўртасида фан соҳасида тортишув бўлади. Саид Аҳмаднинг қобилиятига тан берган Мирзо Улуғбек уни ўзига шогирд қилиб олади. Саид Аҳмад ҳам шогирдлигини бажо келтириб юраверади. Мирзо Улуғбекнинг бевақт ўлими уни ташвишга солиб қўяди. У ўша куннинг ўзидаёқ Али Қушчи билан тил бириктиради. Орадан кўп ўтмай хазинани Аждар ғордан олади-да, Ургут тоғининг орти — ҳозирги Қашқадарё областидаги Китоб районига олиб ўтади.

Саид Аҳмаднинг лақаби Бешир эди. Бешир сўзи — икки онани эмган, деган маънони билдиради. Дарҳақиқат, Саид Аҳмад онадан етим қолиб, иккинчи онанинг кўкрак сутидан баҳраманд бўлган экан...

Саид Аҳмад Ургут тоғи ёнбағирларидан, инсон кўзидан ҳоли бўлган жой топади. Сўнг у ердан ўзига тегишли одамларига ғор қазитади. Ғорнинг тузилиши учбурчаксимон. Гипотенузасининг узунлиги чамаси, бир юз эллик метр келади. Хазина турган жойдан ер саҳнигача бўлган баландлик эллик метр. Ғор шунчалик катта эди.

Ургут тоғи сизларга маълум. У асосан мармарга бой бўлган тоғ. Уни мармар тоғ деб атасак муболаға бўлмайди, албатта. Лекин унга диққат билан эътиборни қаратсангиз, тупроқли кичкинтаккина тоғни ҳам кўрасиз. У ғордан чиққан тупроқдан пайдо бўлган сунъий тоғ. Ўша тоғнинг тепасида афсонавий қаҳрамон — Қаландар Қарноқий ўн икки йил хазинани ёмон ниятли одамлар кўзидан қўриқлаб турган. Али Қушчи эса ғаламисларнинг кўзларини шамғалат қилиб, вақти-вақти билан Саид Аҳмаднинг олдига келиб, уларга маънавий ёрдам бериб турган. Аллома қадам ранжида қилган жойлар ҳозирда унинг номи билан аталади. Қишлоқнинг аҳолиси кам, майдони кичик бўлса ҳам у ҳамон халқ дилида абадул-абад сақланиб келмоқда. Халқ мамнунлик билан «Бизнинг Али Қушчи қишлоғимиз» дейдилар...

Ғор ўша пайтда ўн икки йил деганда батамом қазилиб бўлинади. Хазина туширилади. Сўнг унинг оғзи беркитилади. Ғор ичига кирадиган жойга майдони қирқ квадрат метрга тенг келадиган каттакон уй қурилади ва уни Саид Аҳмад бошчилигида илоҳий жойга айлантирилади. Буни эшитган авом халқ аста-секин у жойларга келиб, дардига даво топиб кетадиган бўлиб қолган. Лекин уларнинг биронтаси ҳам у ерда на ғор, на хазина бор эканлигини билмасдилар. Ҳозирда у қишлоқнинг номи Бешир. Ғорнинг тепа томондаги саҳни қабристон. Уни ҳам Бешир номи билан аташади. Шайххонанинг ёнгинасида Саид Аҳмад дафн этилган қабр бор. Қабрнинг устига устознинг ҳурматини эслаб хотира марсияси мармар тошга ёзиб қўйилибди. Баъзиларга ўхшаб, Саид Аҳмаднинг суягини топаман деб қабрини қазиб юрманг. Меҳнатингиз зое кетади. Унинг суяклари бошқа жойда, бу — сир. Мармар тош эса, шартли белги.

Хўш, айтингчи, дарҳақиқат ўша жойлар Муқаддасми? Наҳотки у бидъат ўчоғи бўлиб хизмат қилаётган бўлса, Ахир, у ерларда ўн олти минг жилдга эга бўлган хазина — боболаримизнинг илм хазинаси ётибди. Бу хазинани топиш учун Ҳазрати Султон Саид Аҳмаднинг «Маноқут» («Номаълум нарсалар ҳақида») асарини топиш керак. Тарихчи ва кексаларнинг айтишларича, «Маноқут» асари ягона қўлёзма бўлиб, унда Улуғбек хазинаси қайси жойга яширилгани шартли тарзда ёзиб қўйилган. Бу нодир асар қўлёзмаси Қашқадарёнинг Китоб районида яшовчи (ҳозирча бизга номаълум) бир кишида сақланади.

Мана шу воқеа-далиллардан аён бўлади-ки, муқаддас жойларимизда ҳаётий ҳикмат бор. Буларнинг ҳеч номи ўчмайди. Улар ҳақда илиқ-илиқ гаплар гапирилади. Ўтганлар эсланади. У жойлар қайта қад кўтаради, гуллайди ва яшнайди. Биргина Тошкент шаҳримизда Кўкалдош, Тилло, Шайх, Шайхантоҳур каби ўнлаб муқаддас гўшалар, ажойиб ёдгорликлар борки, уларни кўз қорачиғидек сақлашимиз, қардош халқларга, хорижий меҳмонларга маданиятимиз ва маънавиятимиз гултожисини фахр билан намойиш қилайлик.

Тўхтасин КАРИМБЕРДИЕВ,
Тошкент политехника илмгоҳининг доценти, техника фанлари номзоди.

⊙ МОСКВА. «Аст» марказининг яқинида очилган корчалонлик воситачи дўконлари пештахталарида маҳсулотларининг йўқлиги ҳақида шикоятларни эшитмайсиз. Ушбу дўконлардан маиший техника моллари, хориж сигаретлари, пойабзал, кийим-кечак, мўйнадан тикилган маҳсулотлар ва бошқа кўпгина буюмларни харид қилишингиз мумкин. Аммо бу ерда давлат корхоналари ва ташкилотларининг ишчи-хизматчилари учун кўп буюмлар жуда қимматдир. Бироқ ҳозирги озиқ-овқат ва саноат маҳсулотлари камёб бўлган бир вақтда барча нарсаларининг баҳоси кун сайин ошиб бормоқда. Ҳар ҳолда бунга ҳам кўникишга тўғри келади.

СУРАТДА: дўконда.

С. Панов (ТАСС) сурати.

⊙ «МЕҲНАТ РЕЗЕРВЛАРИ» кўнгилли жисмоний тарбия ва спорт жамиятида устозлик қилаётган Эльвира Тарасовна Рамейко ёш гимнастикачиларга маҳорат сирларини ўргатмоқда. Жамоатчи суратчимиз Р. Альбеков тасвирга туширган ушбу суратларда Э. Рамейко машғулот ўтказаётган пайт акс эттирилган.

Бу—қизиқ

⊙ АЖАБТОБУР ПАРРАНДА

Тропик иқлимда яшайдиган паррандалардан бири — колибри ўзининг чиройли пати ва кўркамлиги билан кишини завқлантиради. Бу парранданинг 400—500 хил тури бор. Энг кичик колибри тукли арига, энг каттаси эса, бизнинг шаҳар ва қишлоқларимизда яшовчи қалдирғочларга тенг келади.

Колибри фақат қурт-қумурсқалар билангина эмас, гулларнинг шарбати билан ҳам овқатланади. У гулга қўнмай туриб, карнайсимон тили билан гул шарбатини шимиб олади. Бу кичкина парранда ҳар куни ўз оғирлигидан икки баравар ортиқроқ овқат ейди.

У ниҳоятда тез учади. Ҳар дақиқада 50 марта қанот қоқади. Юраги эса минутига 1400 мартадан ортиқроқ уради.

⊙ РАМЗ ТАРЗИДА

Қадимги Мисрда қақнус деган қуш тўғрисида бир афсона бўлган экан. Афсонага кўра, қақнус ўлими яқинлашиб қолганлигини сезиб, ўз инида қуйиб кул бўларкан. Кейин ана шу кул тухумга айланиб, ундан яна ўша қақнус чиқар экан.

Бу ривоят ҳаётнинг абадий янгиланиб, қайта тикланиб туришини ажойиб бир рамз тарзида ифодалаши билан ибратлидир. Шу боисдан бўлса керак, кейинчалик Шарқу Ғарбнинг (Ғарбда қақнусни феникс дейишади) классик ёзувчилари ўз асарларида қақнус образига кўп марталаб мурожаат этишган.

⊙ МУЗЛАМАЙДИГАН КЎЛ

Оренбургдан юз километрча жанубда ош тузи олинадиган ер ости кони бор. Илгари бу ерда туз ер остидан эмас, очиқликдан кавланиб олинарди. Шунинг натижасида тузи олинган жойда катта тўрт бурчак чуқурлик пайдо бўлган эди.

1906 йилнинг эрувгарчилик пайти баландликда оқадиган Песчанка дарёсининг суви қирғоқни уриб кетиб, туз олинган чуқурликни тўлдирди. Кўл ҳосил бўлди. Унинг суви ош тузи эритмасига тўйинган бўлиб, солиштирма оғирлиги 1,2 граммдир.

Развал кўлида балиқ ҳам, қурбақа ҳам яшамайди. Қирғоқларида на қамич ва на ўт-ўлан ўсади. Энг иссиқ кунларда сувнинг юқори қатлами 18 даража иliқликдан ошмайди. Сувнинг қуйи қатламлари жуда совуқ, бўлади. Агар бир шишага сув солиб, саккиз метр чуқурликка туширсангиз, у 15—20 минут вақт ўтиб музлайди. Чунки бу ердаги ҳарорат ёзда ҳам, қишда ҳам 7 даража совуқ бўлади.

А. АЛИЕВ тўплаган.

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Рўзноманинг навбатдаги сони 13 декабрда чиқади.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

12-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА
ПУЛЛИК КУРСЛАРНИ
ТАШКИЛ ЭТАДИ:

— дурадгор-паркетчи;
— уйларни таъмирловчи бўёқчи-пардозловчи;
— қўлда пайвандловчи электр пайвандчи.

Ўқиш муддати — 2-3 ой.

Асосий ишдан бўш вақтларда — кечқурун ўқилади.

Курсни битирганларга гувоҳнома берилади.

Машғулотлар — гуруҳлар тўлишига қараб бошланади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, А. Икромов ноҳияси, Чилонзор даҳаси, 26-мавзе, 1«а» уй (187-автобус; 4, 9, 17-трамвайларнинг «30-поликлиника» бекати).

Телефонлар: 72-88-18, 72-88-13.

Ўзбекистон ССЖ халқ таълими вазирлиги

ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИ

28-ТОШКЕНТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

пойабзал тикувчи, пойабзал бичувчи, пойабзалнинг юза қисмини тайёрловчи, пойабзални қолипга тортувчи-йиғувчи, таъмирловчи-чилангар, электрчи, тайёр маҳсулотлар ва ярим тайёр маҳсулотларни текширувчи ихтисослари бўйича

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Мактабларaро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатларида таълим олган 10—11 синф ҳажмида маълумотлилар, Совет Армияси сафларидан заҳирага бўшатилганлар учун ўқиш муддати — 6 ой; 9-синф ҳажмида маълумотлилар учун — 10 ой.

БИЛИМ ЮРТИГА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИДА ДОИМИЙ ҚАЙД ҚИЛИНГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

10—11 синф ҳажмида маълумотли ўқувчиларга дастлабки 2 ой мобайнида 70 сўмдан, қолган ойларда 100—110 сўмдан стипендия тўланади.

8—9 синф ҳажмида маълумотли ўқувчилар 40 сўмдан стипендия ва ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 фоиз иш ҳақи оладилар ҳамда улар кийим-бош билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИДА ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: директор номига ариза, туғилганлиги тўғрисида маълумотнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида ҳужжат; саломатлиги тўғрисида 286-намунадаги тиббий шаҳодатнома, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

Манзилимиз: 700003, Тошкент шаҳри, Фрунзе ноҳияси, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (2, 3, 6, 14-троллейбуслар; 7 «э», 11 «э», 32, 95, 172, 173-автобусларнинг «1-пойабзал фабрикаси» бекати).

Ўзбекистон ССР Қурилиш министлигининг

МАРКАЗИЙ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

станокчи-дурадгор, электр газ-пайвандчи, металл-конструкцияларни йиғувчи-слесарь, кўприк кранларининг машинисти, арматура касблари бўйича.

1990 йил учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎҚИШ МУДДАТИ — БИР ОЙДАН 5 ОЙГАЧА.

Ўқиш даврида ўқувчилар ойига 102 сўм стипендия билан таъминланадилар.
Ўқишни тамомлаганлар иш билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАРНИНГ ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.
Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 32-уй (2, 3, 80, 98-автобусларнинг «15-ГПТУ» бекати).
Телефонлар — 55-35-11, 54-94-87, 54-95-71, 54-98-72.

ДИҚҚАТ!

«КВАНТ»

ИЛМИЙ-ПЕДАГОГИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

олий ўқув юртларига киришга тайёрловчи пуллик

КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўрта мактабни битирганлар, 10 ва 11 синф ўқувчилари таклиф қилинади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида қуйидаги фанлар бўйича олиб борилади: ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, КИМЁ, БИОЛОГИЯ, ТАРИХ, ЖАМИЯТШУНОСЛИК, ЖУҒРОФИЯ, ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТ, ЧЕТ ТИЛЛАРИ (инглиз, немис, француз тиллари).
Машғулотлар ҳар шанба куни 15.00 дан 20.00 гача ва ҳар якшанба куни 10.00 дан 15.00 гача. Уларни Тошкент Давлат дорилфунунининг профессор, доцент ва етакчи ўқитувчилари олиб боради.

Маконимиз: Талабалар шаҳарчаси, ТошДД, математика факультети, А-401, А-307 хоналар, 1[illegible]00 дан 19.00 гача. Телефон: 46-47-89.

Д И Қ Қ А Т!

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ШАҲАР
КОНСУЛЬТАТИВ ПОЛИКЛИНИКАСИДА

кўз қорачиғини, ошқозон, ичак, жинсий-сийдик йўлингизни замонавий аппаратларда текшириб қандай дардга чалинганингизни айтиб беришлари мумкин.

Ошқозон-ичак йўли, аёл ва эркак бепуштлиги, простатит, тоғайларнинг қотиб қолиши, бронхиал астма, артроз-артрит, тунги пешоб тута билмаслик, неврит, беланги, ичкиликбозлик ва гиёҳвандлик дардларидан фориғ бўлишингизда

ЁРДАМ БЕРИШАДИ.

Комплекс даволашда «Лазер» нури, «Волгоград бишофити», остеорефлексотерапия, игна орқали ва кислород билан даволаш усуллари қўлланилади.

Ичкиликбозлик ва гиёҳвандликни даволаш «Довженко» услубида аноним тарзда олиб борилади.

Маълумотлар олиш учун телефон: 44-34-95.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 57-уй. (7, 9, 11-трамвайларнинг «Пахтакор» ва «Алишер Навоий» метро станциялари» бекатлари).

Ҳурматли тошкентликлар ва пойтахтимиз меҳмонлари!

Агар Сиз хизмат юзасидан сафарга, командировкага ва меҳнат таътилига чиқаётган бўлсангиз-у, вақтингиз тиғиз бўлса

066 телефонига қўнғироқ қилиб, Аэрофлотнинг авиабилетларини сотиб олиш ва элтиб бериш юзасидан буюртмалар қабул қилиш хизматларидан фойдаланишингиз мумкин.

Буюртмалар бўш жойлар мавжуд бўлган ҳолларда учишдан 2—30 кун аввал қабул қилинади.

Буюртмачининг хоҳишига кўра билет талаб қилинган жойга, уйга ёки ишхонага элтиб берилиши ёки йўловчи билетни Марказий ҳаво йўллари агентлиги қошида жойлашган буюртмалар кассаларидан шахсан олиши мумкин.

Билетлар элтиб берилганда — 1 сўм 50 тийин; шахсан бориб олганда 1 сўм ҳақ тўланади.

САФАРИНГИЗ ХАЙРЛИ БЎЛСИН!

ЎЗБЕКИСТОН ФУҚАРО АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИНИНГ МАРКАЗИЙ ҲАВО ЙЎЛЛАРИ АГЕНТЛИГИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ МОТОР ЗАВОДИГА

Бош металлург, бош ҳисобчи ўринбосари, гидравлика муҳандислари, электрончилар, металлурглар (янгидан ташкил қилинаётган ишлаб чиқариш тузилмаларида ишлаш учун);

Токарлар, фрезерловчилар, ичдан йўнувчилар, электр пайвандчилар, силлиқловчилар, чархловчилар, саноат ускуналарини тузатиш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича электр монтёрлар, автомат йўналишлар ҳамда рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳларнинг операторлари:

Чилангарлар, асбобсозлар, саноат ускуналарини тузатувчилар, металл конструкцияларини йиғиш бўйича механика йиғув ишлари, двигателларни йиғиш бўйича механика йиғув ишлари; назорат ўлчов асбоблари ва автоматика, сантехниклар;

Созловчилар: автоматлар ва ярим автоматларни, автомат йўналишлар ва агрегатли дастгоҳларни, металл қирқувчи ускуналарни, рақамли дастур билан бошқариладиган дастгоҳларнинг электрон системаларини, автомат йўналишларни, Германия Федератив жумҳурияти ва Италияда ишлаб чиқарилган автомат йўналишларда ишлаш учун созловчи операторларни;

Двигателлардаги нуқсонларни аниқловчи ва синовчилар;

Қуювчилар, металлар ва қотишмаларни, босим остида қуйиш машиналарида, машинада қолипловчи стерженчилар, металл эритадиган печларнинг ичини ўтга бардошли материал билан ишлаб чиқувчилар, қирқувчилар, эритиш печига шихта (руда, шлаг, ёқилғи ва шу кабилар) ташловчилар;

Юк ортиш ва тушириш ишларида қатнашувчи ишчилар, юкчилар ва бошқа турдаги ишчи касблари.

Касбга эга бўлмаганлар кейинчалик заводда ишлаш шарти билан заводда ёки «Минавтосельхозмаш»нинг Москва, Владимир, Минск ва бошқа шаҳарларидаги ишлаб чиқариш корхоналарида уч ойдан то бир йилгача бўлган муддатда ўқиб-ўрганиб касб эгаллашлари мумкин. Ўқиш пайтида 100 сўмдан стипендия тўланади ҳамда меҳнатга вақтбай-мукофотли, ишбай-мукофотли ва билвосита-ишбай тарзда ҳақ тўланади.

Маълумотлар олиш учун Тошкент шаҳар аҳолини ишга жойлаштириш, қайта ўқитиш ва касбга йўналтириш марказига (Космонавтлар шоҳкўчаси, 6–уй, телефон 56-07-23) **ва завод кадрлар бўлимига (98-47-77) мурожаат қилинсин.**

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

12 ДЕКАБРЬ СОАТ 16.00 ВА 19.30 ДА

ФАҚАТ БИР КУН

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ, ҚЎШИҚЧИ ШОИР

МУҲАММАД ЮСУФ БИЛАН

ИЖОДИЙ УЧРАШУВ ЎТКАЗИЛАДИ.

Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори

МАҲМУДЖОН АЗИМОВ

Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти совриндори.

ИСМОИЛЖОН ҒУЛОМОВ
МУҲРИДДИН ХОЛИҚОВ

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори

«КАМОЛОТ — 90» танлови ғолиби

ОЙБЕК СУЛТОНОВ

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори,

«ҚИЗИҚЧИ — 89» танловининг ғолиби

ОБИД АСОМОВ

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори

Ғиёс БОЙТОЕВ

Дастурни ДИЛФУЗА ЮСУПОВА ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндори МУСЛИМ ЙЎЛДОШЕВЛАР олиб борадилар.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

13 ДЕКАБРЬ СОАТ 16.00 ВА 19.00 ДА

ФАҚАТ БИР КУН

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИ СОҲИБЛАРИ БЎЛГАН САНЪАТКОРЛАРНИНГ

ҲИСОБОТ ТОМОШАЛАРИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Жумҳуриятда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндорлари:

МАҲМУДЖОН АЗИМОВ, ЭЛМУРОД ИСЛОМОВ

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти совриндорлари: Охунжон МАДАЛИЕВ, Ғиёс БОЙТОЕВ, Муҳриддин ХОЛИҚОВ, Сайёра ҒОЗИЕВА, Обид АСОМОВ, МАЪмуржон ТЎХТАСИНОВ, Салоҳиддин ЛУТФУЛЛАЕВ.

Дастурни Дилфуза ЮСУПОВА ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг совриндори Муслим ЙЎЛДОШЕВЛАР олиб борадилар.

Патталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.

Телефон: 45-93-63.

Ўзбекистон ССЖ Маданият Вазирлиги

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

14 ДЕКАБРЬ СОАТ 17.00 ВА 19.30 ДА

НУРИДДИН ҲАЙДАРОВ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист
Дилмурод ИСЛОМОВ

артистлар: Моҳичеҳра ИСЛОМОВА, Раъно ЗОКИРОВА, Муҳтарам ҚОРАТОЕВА.

Программани Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Патталар сарой кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилади.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

27, 28 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.00 ДА

29, 30 ДЕКАБРЬ СОАТ 15.00 ВА 19.00 ДА

«ҲАЗИЛ—2»

ЯНГИ ПРОГРАММА

ҚАТНАШАДИЛАР:

«ҚИЗИҚЧИ—89» кўригининг ғолиблари ва совриндорлари:

ОБИД АСОМОВ, МИРЗА ХОЛМЕДОВ, ТЎХТАМУРОД АЗИЗОВ, СОБИТ АСОМОВ, БОТИР МУҲАММАДХЎЖАЕВ;

Ўзбекистон ССЖ халқ артисти

МАЛИКА АҲМЕДОВА

Ўзбек сеҳргари, оригинал жанр устаси

ФАРҲОД РАЖАПОВ

ва бошқалар.

САҲНАЛАШТИРУВЧИ РЕЖИССЁР — **Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист, Ҳамза номли Давлат мукофотининг совриндори АБДУРАШИД РАҲИМОВ.**

Патталар соат 11.00 дан сотилади.

ЎзССЖ МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ

ХАЛҚ ИЖОДИ ВА МАДАНИЙ-МАЪРИФИЙ ИШЛАРИ ЖУМҲУРИЯТ ИЛМИЙ-УСЛУБИЯТ МАРКАЗИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

(Хадра майдони, 1-уй)

13 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.30 ДА

КУЛГИ ВА ҚЎШИҚ КЕЧАСИ

ИШТИРОК ЭТУВЧИЛАР:

«ҚИЗИҚЧИ—89» Жумҳурият кўрик-беллашуви совриндори, бадиий сўз устаси

БОТИР МУҲАММАДХЎЖАЕВ

Хонандалар: Марям ТАНГРИБЕРДИЕВА, Маҳамаджон АБДУЛЛАЕВ.

ЯНГИ ОВОЗЛАР:

Шарқ қўшиқлари ижрочиси

ЮЛДУЗ ТАНГРИБЕРДИЕВА

Жумҳурият лапарчилар кўрик-беллашувининг совриндори

ЁҚУТХОН РАҲМАТУЛЛАЕВА

«ХОРАЗМ ГУЛДАСТАСИ» ансамбли

Ансамблнинг бадиий раҳбари МАРЯМ ТАНГРИБЕРДИЕВА.

Мусиқа раҳбари ГУЛИМ ХОЛМУРОДОВ.

ТОМОШАГА МАРҲАМАТ, КУЛГИ ВА ҚЎШИҚ ШАЙДОЛАРИ

Патталар ҳар куни соат 10.00 дан кеч соат 19.00 гача цирк кассаларида сотилмоқда. Телефон 44-29-04, 44-35-91.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/XII да **Корсар.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11 — 16/XII да **Хотинлар «гап»идан чиққан ҳангома.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА 12/XII да **Паранжи сирлари.**

АБРОР ҲИДОЯТОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/XII да **Паранжи сирлари**, 12/XII да **Лақма куёв.**

КИНО

11 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «МУҲАББАТНИНГ СЎНГИ ДАЪВАТИ» (16, 18.30, 21.00).

К. Ёрматов номли — «КАНЗАС» (тоқ сотларда).

Лисунов номли — «МАФИЯ НИНДЗЯГА ҚАРШИ» (тоқ соатларда).

Тошсовет 50 йиллиги — «ҚИЗАЛОҚ БЎЛАДИ ДЕБ УМИД ҚИЛАЙЛИК» (16, 18.30, 21.00).

Дружба — «КАНЗАС» (17, 18, 20, 20.40).

Восток — «ЖАНОБ РОБИНЗОН» (тоқ соатларда).

12 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «МУҲАББАТНИНГ СЎНГИ ДАЪВАТИ». (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

К. Ёрматов номли — «КАНЗАС» (тоқ соатларда).

Лисунов номли — «МАФИЯ НИНДЗЯГА ҚАРШИ» (тоқ соатларда).

Тошсовет 50 йиллиги — «ҚИЗАЛОҚ БЎЛАДИ ДЕБ УМИД ҚИЛАЙЛИК» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Дружба — «КАНЗАС» (11, 12, 14, 15, 17, 18.20, 20.40).

Восток — «ЖАНОВ РОБИНЗОН» (тоқ соатларда).

Ўзбекистон Компартияси Марказий қўмитаси нашриётининг

ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИГА

ўзбек ва рус тилларини биладиган, олий маълумотли инспектор

КЕРАК

Мурожаат учун манзилгоҳ: Ленинград кўчаси, 32-уй, 248-хона.

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти ректорати ва жамоат ташкилотлари Чизма геометрия ва инженерлик графикаси кафедраси катта ўқитувчиси М. Абдураҳмоновга рафиқаси

Шоҳида Хамитовна АБДУРАҲМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Иккинчи Тошкент Давлат тиббиёт олий билимгоҳи ректорати, фирқа қўмитаси касаба уюшмаси, тиббиёт биологияси ва генетика кафедраси жамоаси шу кафедра доценти Н. Шарофиддинхўжаевга онаси

ШАРОФИДДИНХУЖАЕВА МАХСУРАХОН МУҲАММАД САИДХОН қизининг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140, 390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690, Д — 2201
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.